

Missie en werkzaamheden

Het NINO ondersteunt wetenschappelijk onderzoek naar het Oude Nabije Oosten incl. Egypte. Het onderzoekscentrum maakt deel uit van de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden.

Doelen van het NINO-onderzoekscentrum zijn:

- bevorderen van wetenschappelijke bestudering van de geschiedenis en talen van het Oude Nabije Oosten en Egypte, evenals archeologische resten en cultureel erfgoed, zowel in Nederland als wereldwijd;
- stimuleren van gesprekken en samenwerking tussen wetenschappers en studenten op deze gebieden, van alle niveaus;
- versterken van de infrastructuur voor onderzoek naar het Oude Nabije Oosten.

Vaste partners

- Leiden Institute for Area Studies (UL);
- Leiden University Libraries (UBL);
- Rijksmuseum van Oudheden (RMO);
- Peeters Publishers, Leuven
- Ex Oriente Lux (EOL), Nederland

Dit verslag betreft het NINO-onderzoekscentrum. Nadere details zijn terug te vinden in de NINO-nieuwsbrief (verschijnt ieder kwartaal; nieuws over evenementen, publicaties, collecties en verslagen van binnen het NINO-subsidieprogramma gesteunde projecten); zie de "serie" *NINO-nieuwsbrieven* op www.nino-leiden.nl/publications. Het bestuur van de Stichting NINO fungeert als adviesraad van het onderzoekscentrum. De stichting is ANBI sinds 2008; zie www.nino-leiden.nl/about/anbi.

Bibliotheek

De NINO-bibliotheek is onderdeel van Leiden University Libraries; zie ook [UBL Jaarverslag 2018-2019](#), pp. 2, 14. Er is een sterke historische, praktische en collegiale band tussen NINO-onderzoekscentrum en -bibliotheek. Nieuws vanuit de NINO-bibliotheek verschijnt regelmatig in de NINO-nieuwsbrief; gewijzigde openingstijden en sluitingsdata worden aangekondigd via de NINO-website en social media.

Inhoudsopgave

Personeel	1
Verhuizing naar Cluster Zuid ..	2
Bibliotheek	2
Collecties	4
Projecten	4
Publicaties	5
Subsidies	5
Activiteiten en evenementen ...	5
Onderwijs	5
PR en communicatie	6

Personeel

Vaste medewerkers

- Directeur: Willemijn Waal (0,4 fte)
- Secretaris: Carolien van Zoest (1,0 fte)

Fellowships, Student Assistantships (SA) en andere aanstellingen

- Postdoctoral Fellow (archeologie): Lucy Bennison-Chapman (t/m 31 november; 1,0 fte)
- Postdoctoral Fellow (Egyptologie): Julia Hamilton (1,0 fte)
- Postdoctoral Fellow (Assyriologie/Hettitologie): Andrea Trameri (per 1 september; 1,0 fte)
- Postdoc onderzoeker Scholten-collectie: Sary Zananiri (t/m 30 september; 0,5 fte)
- SA Scholten-collectie: Lara van der Hammen (0,6 fte)
- SA Tell Sabi Abyad-teksten: Martijn Kokken (0,4 fte)
- SA BiOr: Nolke Tasma (0,2 fte)
- SA office: Guusje van der Meij (0,2 fte)

Vrijwilligers

- Sebastiaan Berntsen (archieven en collecties)
- Willemijn Havenaar (Scholten-collectie)

Verhuizing naar Cluster Zuid

De verhuizing van het NINO-onderzoekscentrum (onderdeel LIAS) en de NINO-bibliotheek (onderdeel UBL) naar een nieuw gerenoveerd onderkomen direct ten zuiden van de UB is nu gepland voor 2024. De voorbereidingen hebben een tijdje stilgelegen, maar zijn begin 2021 weer opgepakt.

Bibliotheek

Bibliotheekcollectie

De bibliotheek van het NINO is een academische onderzoeksbibliotheek die vooral gebruikt wordt door de opleidingen ONOS (Oude Nabije Oosten Studies: Egyptologie, Assyriologie, Hebreeuws en Aramese Taal en Culturen) en CAC (Classics and Ancient Civilizations). Aangezien het een handbibliotheek is, worden in principe geen boeken uitgeleend behalve – bij hoge uitzondering, voor een korte periode – aan medewerkers van het NINO of van bovengenoemde opleidingen. Tijdens de corona-sluiting is voor het eerst in de NINO-geschiedenis afgeweken van het principe dat NINO-bibliotheekitems niet worden uitgeleend. De meeste items staan in een open opstelling; bezoekers halen zelf de boeken van de plank en plaatsen ze na gebruik terug.

In de collectie zijn met name de volgende vakgebieden aanwezig:

- Egyptologie
- Assyriologie
- Archeologie van het Oude Nabije Oosten
- Nabije Oosten in het algemeen, incl. het moderne Midden-Oosten, Turkije en Iran
- Hebreeuws en archeologische opgravingsverslagen uit de Levant (“Scholten”-collectie)
- speciale collecties reisliteratuur en landbeschrijvingen
- dynamische en statische tijdschriften voor alle aanwezige vakgebieden

De publicaties zijn in alle westerse talen alsmede Hebreeuws, Arabisch, Perzisch, Turks en andere niet-westerse talen. Er is een kleine collectie microfiches en CD-roms/DVD's aanwezig.

Profiel bibliotheekcollectie

De vakreferenten hebben een collectievormingsprofiel opgesteld voor Egyptologie en voor Assyriologie en Archeologie van het Oude Nabije Oosten in overeenstemming met UBL-normen. Hierin is gespecificeerd waar de nadruk zal liggen de komende jaren; vooral de randgebieden van de huidige verzamelgebieden zijn opnieuw gedefinieerd. De vakreferenten overleggen onderling over de benutting van budgetten voor specifieke aanschaf. Aanschafsuggesties van onderzoekers, docenten en studenten worden in het algemeen gehonoreerd. Alle bestellingen worden gedaan bij GOBI en Erasmus volgens UBL-protocollen, incidenteel via *purchase requests* bij MDA voor bijzondere publicaties.

Catalogus

Het catalogiseren van NINO-items wordt op locatie gedaan door de MDA-medewerker. De recente ingevoerde titels zijn via “Acquisitions” in de UBL-catalogus te raadplegen.

Bezoekers

De bibliotheek is open voor iedereen en de gebruikersgroep is gevarieerd. De meeste gebruikers behoren tot de opleidingen ONOS, SMES (School of Middle Eastern Studies), CAC en Archeologie. Ook komen er veel bezoekers van de volgende UL-onderdelen: LIRS (Leiden Institute for Religious Studies), VIET (Vergelijkende Indo-Europese Taalwetenschap), Museum Studies, Turkse & Perzische Studies. Daarnaast zijn er regelmatig eenmalige bezoekers om gebruik te maken van onze gespecialiseerde collecties (o.a. de Rudolph Said-Ruete collectie) of bezoekers uit het buitenland voor kortere of langere studieperiodes.

Bibliotheekgebruikers registreren zichzelf in het gastenboek conform AVG-wetgeving.

Stafmedewerkers van de relevante vakgroepen kunnen op verzoek een sleutelpasje ontvangen voor toegang tot de bibliotheek buiten de gewone openingstijden (avond en weekend).

Met het pasje kan een sleutelset (voor deur van het gebouw en deur NINO-bibliotheek) worden opgehaald bij de receptiebalie in het Lipsiusgebouw. In december 2021 waren er 21 geldige pasjes in omloop. Gebruikers registreren zich in het avondregister; de laatst vertrekkende bezoeker activeert het alarm en draait de bibliotheekdeur op slot.

Aantal geregistreerde bezoekers

	2017	2018	2019	2020	2021
binnen openingstijden	8.611	8.698	9.162	2.044	1.684
buiten openingstijden	185	435	579	368	500

N.B.: Het werkelijke aantal gebruikers van de bibliotheek is hoger: staffleden met een werkkamer binnen de bibliotheek registreren zich in de regel niet, evenals veel bezoekers die buiten de openingsuren gebruik maken van de bibliotheek.

Er komen regelmatig verzoeken uit binnen- en buitenland om interbibliothecair boeken te lenen of om scans/kopieën. Er worden geen boeken uitgeleend via IBL; kopieën en scans worden verstuurd en via UBL afgerekend. In 2021 werden er geen items in bruikleen gegeven voor tentoonstellingen.

Corona

Vanwege corona varieerden de openingstijden en het toegangsbeleid voor bibliotheekgebruikers.

De gewone openingstijden van de bibliotheek voor het publiek zijn maandag t/m vrijdag 9:00-17:00 uur. Corona zorgde ook in 2021 voor variatie in openingstijden en toegangsbeleid:

- tot 2 maart: bibliotheek alleen open voor kwetsbare studenten;
- vanaf 13 april: maandag t/m donderdag 9:00-12:00 uur, met reservering;
- van 26 april tot 23 augustus: maandag t/m donderdag 9:00-14:00 uur, met reservering;
- vanaf 23 augustus: bibliotheek open (maandag t/m vrijdag 9:00-17:00 uur) zonder reservering;
- vanaf 3 november: bibliotheek open, max. 25 studieplekken.

Corona-regelingen hebben regelmatig de werkzaamheden van de medewerkers bepaald:

- administratie van werkplekreserveringen en emailcorrespondentie over maatregelen/toegankelijkheid van de bibliotheek, vooral tijdens sluitingsperiodes;
- uitleenadministratie (van 24 maart 2020 tot 1 september 2021). In 2021 zijn 390 items uitgeleend;
- goedkeuren of afwijzen van uitleenaanvragen binnengekomen via UB, faculty liaison of direct bij de vakreferent (niet alle items in de NINO-bibliotheek zijn geschikt voor uitleen);
- praktische afhandeling van de uitleen door de MDA-medewerker;
- scannen van tijdschriftartikelen en delen uit monografieën.

Voorbereidingen overgang naar Middle Eastern Library

De NINO-bibliotheekcollecties worden onderdeel van de nieuwe Middle Eastern Library (MEL) van UBL in Cluster Zuid.

Alle collectie-items staan in de UBL-catalogus met een NINO-plaatsingscode (thematische indeling specifiek voor de NINO-bibliotheek). Vanaf januari 2022 zullen alle nieuwe aanwinsten op LCC-code worden geplaatst. Omnummering van de bestaande collectie zal in 2023 plaatsvinden.

De bijzondere collectie-items zijn dit jaar verhuisd naar het depot van UBL Bijzondere Collecties (ca. 30 meter, incl. *Description de l'Egypte*). Ze kunnen na aanvraag via de catalogus in de leeszaal BC worden geraadpleegd.

De niet vaak geraadpleegde tijdschriften uit de niet-kerncollecties zijn zoveel mogelijk overgebracht naar het gesloten UBL-magazijn in het Van Steenis-gebouw. Deze items kunnen geleend op dezelfde manier als UBL-collectie-items (aanvraag via de online catalogus). Vanaf april 2019 t/m eind 2021 zijn ca. 343 meter tijdschriften (en enkele oude referentie-items) verhuisd.

Ontdubbelen en saneren

In 2021 is het Project Initiation Document (PID), opgesteld door UBL-projectleider Carola van der Drift, goedgekeurd. In het deelproject 'Deselectie, verhuizing en omnummeren Middle Eastern Library' is een stappenplan uitgewerkt in verschillende werkpakketten voor de betrokken NINO- en UBL-afdelingen.

Een inventarisatie van de ruimte die nodig is voor de NINO-kerncollecties in de MEL-studiezaal komt uit op 1.000 strekkende meter (rekening houdend met voldoende ruimte voor aanwas). Niet-essentiële items uit de kerncollecties en oudere jaargangen van vaktijdschriften (die direct beschikbaar moeten blijven voor gebruikers van de MEL) worden ondergebracht in S-UB, het open magazijn in de kelderverdieping van de UB.

Dubbele titels binnen de NINO-collecties worden zo veel mogelijk afgestoten. Van publicaties vóór het jaar 1900 worden alle exemplaren bewaard.*

7 meter afgesloten (ontdubbelde) tijdschriften uit niet-kerncollecties zijn overgebracht naar een nieuw op te richten universiteitsbibliotheek in Oezbekistan (met hulp van de ambassade).

In juli zijn 32 oude drukken gedigitaliseerd in Voorschoten en 6 kwetsbare items in UBL. Deze worden door Digitale Diensten UBL online gezet en zijn daarna via de catalogus in te zien.

Bibliotheekcommissie

De bibliotheekcommissie geeft advies over het proces van de uitwerking van de afspraken tussen NINO en UBL. De commissie bestaat uit LIAS-staffleden en één student CAC.

* *Addendum, augustus 2024:* Voor verhuizing naar de MEL is omnummering van alle NINO-bibliotheekitems voltooid. Deselectie is wegens tijdgebrek niet uitgevoerd.

Collecties

Böhl-collectie

De collectie is opgeslagen in de kluis in de NINO-bibliotheek. Er geldt een strikt toegangsbeleid. Bekende gebruikers van de collectie (vooral medewerkers LIAS-Assyriologie, maar ook binnen- en buitenlandse gasten) verzoeken regelmatig om bepaalde kleitabletten te bestuderen. De aanvrager kan de stukken in de bibliotheek bestuderen. Handschoenen, lamp en loep zijn beschikbaar.

Bruiklenen

- NEMO Science Museum (Studio, Marineterrein Amsterdam), tentoonstelling *Bits of You*: kleitablet LB 8 (vanaf 5 juni)
- Museum De Lakenhal (Leiden), tentoonstelling *MisLeiden*: kleitablet LB 1209, valkenmummie en miniatuurbedje (vanaf 17 december)

Projecten

Digitaliseringsproject Scholten-collectie

Eind 2021 zijn de werkzaamheden aan het digitaliseren, catalogiseren en ordenen van het fotomateriaal succesvol afgerond. Het materiaal zal in de loop van 2022 beschikbaar komen via de Digital Collections website van de UBL. In voorjaar 2022 zullen indien mogelijk nog een aantal workshops worden georganiseerd met als doel foto's met extra metadata te verrijken.

Deelnemers vanuit NINO: Sary Zananiri, Lara van der Hammen, Willemijn Havenaar en Sebastiaan Berntsen.

360° WO II NINO

360° WO II NINO. Het wel en wee van een instituut in oorlogstijd gevangen in woord, beeld en geluid (gesubsidieerd door Mondriaanfonds). In 2021 zijn de werkzaamheden voor dit project – een samenwerking tussen het NINO, de podcastmakers De Kostgangers en de website Things That Talk – afgerond. De podcast en audiovisuele tour worden begin 2022 gepubliceerd op de TTT-website.

Deelnemers vanuit NINO: Sebastiaan Berntsen (vrijwilliger), Jet Vellinga (student), Willemijn Waal.

Teksteditie TSA-teksten

In 2021 is met Frans Wiggermann verder gewerkt aan de editie van de Tell Sabi Abyad-teksten (ca. 400). De publicatie zal verschijnen als PIHANS-volume.

Deelnemers vanuit NINO: Martijn Kokken, Willemijn Waal.

Ontsluiting NINO-archieven

In de komende twee jaar wil het NINO in samenwerking met UBL een project starten om de archieven van het NINO te inventariseren en ontsluiten. Een eerste overleg met UBL heeft plaatsgevonden; we verwachten in voorjaar 2022 van start te gaan.

Beoogde deelnemers vanuit NINO: Sebastiaan Berntsen, Carolien van Zoest, een student-assistent.

Olaf Kaper (Egyptologie UL) en Harco Willems (emeritus Egyptologie KU Leuven ontwikkelen een plan m.b.t. het De Buck-archief.

Publicaties

Verschenen:

- PIHANS 131: R. de Boer, *The Ikūn-pīša Letter Archive from Tell ed-Dēr* (XIV, 255 pp.)
- *Bibliotheca Orientalis* 78 1/2, 3/4
- *Anatolica* 47

Subsidies

De Academische Commissie bestaat uit Bleda Düring (UL FdA), Olaf Kaper (UL FGw) en Lidewijde de Jong (RuG). De commissieleden ontvangen een onkostenvergoeding. De commissie vergaderde drie keer (waarvan tweemaal online); de vergaderingen worden bijgewoond door directeur en secretaris. De volgende subsidies, grants en fellowships werden toegekend:

- 3 Incoming Mobility Grants
- 2 Outgoing Mobility Grants
- 1 Conference Subsidy

- 2 Publication Subsidies
- 2 Student Research Assistantships

Prijzen

Mehyar Attar won de BA-Scriptieprijs 2020, Emma de Looij de MA-Scriptieprijs 2020.

De Jaarprijs Cuijpers-Opdenakker (i.s.m. Ex Oriente Lux) werd op 8 juli voor het eerst uitgereikt. Winnaar Judith Jurjens verwerkt het onderwerp van haar winnende artikel, een Oudegyptische schooloefening, in een lessenserie van 1 tot 3 lessen met als doelgroep de onderbouw van het voorgezet onderwijs of de bovenbouw van het primair onderwijs.

Activiteiten en evenementen

28 januari: uitreiking Thesis Prizes 2020 (online)

5-6 februari: 1st Annual Postdoc Conference *Bookkeeping without Writing* (online; ca. 225 aanwezigen)

20 mei: NINO-EOL-voorjaarslezing Niek Veldhuis, "Onderwijs in het Oude Mesopotamië" (online; ca. 125 aanwezigen)

8 juli: prijsuitreiking JCO-prijs (online; ca. 25 aanwezigen); aansluitend NINO-borrel in de tuin van de Faculty Club

4 november: lezing Andrea Trameri, "Rediscovering Kizzuwatna" (hybride; ca. 20 aanwezigen in de zaal, ca. 15 online)

25 november: NINO-EOL-najaarslezing Mladen Popović, "De Dode Zeerollen en de schrijvers van de Bijbel" (online; ca. 120 aanwezigen)

10 december: Veenhof-lezing door Eva Cancik-Kirschbaum, "Guardians of the written word" (online; ca. 100 aanwezigen)

15-17 december: 2nd Postdoc Conference *Making and Experiencing Graffiti in Ancient and Late Antique Egypt and Sudan* (online; ca. 430 aanwezigen)

Onderwijs

Jaarlijks geeft de NINO postdoctoral fellow een ResMA-cursus "Methods and Concepts in Ancient Near Eastern Studies" voor de nationale onderzoekschool OIKOS. In 2021 gaf Julia Hamilton de cursus "Photographing

Egypt, Greece, and the Near East” (collegereeks in Leiden, inclusief hands-on sessie waarin studenten konden werken met glasdia’s in de NINO-collectie).

In maart organiseerde Willemijn Waal in samenwerking met de Vereniging Classici Nederland een online workshop voor het ontwikkelen van een lesmethode voor klassieke talenonderwijs op middelbare scholen waarin Homerus in bredere, oude Nabije Oosterse context wordt geplaatst.

PR en communicatie

De activiteiten van het onderzoekscentrum en nieuws over de bibliotheek worden voornamelijk online bekend gemaakt. Aankondigingen met internationale relevantie worden naar Jack Sasson’s Agade-lijst gestuurd.

Het onderzoekscentrum deelt regelmatig berichten op social media van zijn vaste partners en van andere contacten. We sloten enkele keren aan bij het initiatief #ConnectingCollections van Yale Babylonian Collection.

Website

Onze website www.nino-leiden.nl fungeert als stabiele informatiebron van het onderzoekscentrum en de NINO-bibliotheek.

Op de website wordt voornamelijk “eigen” nieuws geplaatst (Engelstalig). Informatie over coronaregels (voornamelijk m.b.t. de bibliotheek) werd steeds up-to-date gehouden (tweetalig Engels en Nederlands). Er verschenen ca. 15 nieuwsberichten en ca. 8 agenda-items.

Social media

Instagram

Het Instagram-account [@nino.leiden](https://www.instagram.com/nino.leiden) groeide van ca. 250 naar ca. 800 volgers. Er werden ca. 95

berichten gepost; het gemiddelde bereik was ca. 25 tot 80, met uitschieters tot 465 views.

Facebook

Het aantal likes voor de pagina (ongeveer gelijk aan het aantal personen dat de pagina volgt) groeide van ca. 2.021 naar ca. 2.385.

In 2021 werden ca. 120 berichten geplaatst door [@NINO.Leiden](https://www.facebook.com/NINO.Leiden) op Facebook en 8 evenementen aangemaakt. Het gemiddelde bereik was ca. 80 tot 200, met uitschieters tot 1.300 views.

Twitter

Het aantal volgers van het Twitter-account [@NINO_Leiden](https://twitter.com/NINO_Leiden) nam gedurende het jaar toe van ca. 400 tot ca. 725; er werden ca. 85 berichten gepost. De best bekeken tweets waren aankondigingen van de conferentie *Making and Experiencing Graffiti* (93.550 en 55.040 weergaven) en posts over objecten uit de Böhl-collectie (65.320 en 49.860 weergaven).

Overige online presence

NINO heeft een officiële vermelding op Google Maps; informatie o.a. over openingstijden wordt bijgewerkt wanneer nodig (bv. sluiting bij feestdagen en vanwege corona).

NINO-nieuwsbrief en mailinglijst

De NINO-nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar en wordt als pdf-bestand rondgestuurd via onze mailinglijst. De nieuwsbrief is Nederlandstalig met enkele bijdragen in het Engels. De mailinglijst (via de gratis dienst MailChimp) bevat maximaal 2.000 emailadressen, onderverdeeld in 4 segmenten. Mailings worden verstuurd aan één of meer relevante segmenten van de lijst.

Verstuurde mailings:

<i>onderwerp</i>	<i>verzonden</i>	<i>bijgevoegde pdf</i>	<i>geopend</i>	<i>ontvangers</i>
NINO-nieuwsbrief maart 2021	31-3-2021	9 pagina's A4	611	999
NINO-nieuwsbrief juni 2021	1-7-2021	6 pagina's A4	582	989
NINO-nieuwsbrief september 2021	1-10-2021	5 pagina's A4	517	986
NINO Annual Meeting 27-1-2022: call for lightning sessions	21-10-2021		263	523
NINO Annual Meeting: call for lightning sessions (reminder)	24-11-2021		233	522
NINO-nieuwsbrief december 2021	24-12-2021	7 pagina's A4	505	992